

Türk Dil Kurumu
16-18 Mayıs 1964 günlü
Yönetim Kurulu Tutanak
Özeti

16 mayıs 1964
Birinci Birleşim
Birinci Oturum
cumartesi saat 10.30

Toplantıda bulunanlar : Dr. Mehmet Ali Ağakay, Doç. Dr. Bedia Akarsu,
Ömer Asım Aksoy, İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu, Prof. Dr. Selâhattin
Batu, Salâh Birsal, Prof. Dr. Sadettin Buluç, Ord. Prof. İlhami
Civaoğlu Fazıl Hüsnü Dağlarca, Hikmet Dizdaroğlu, Baha Dürder,
Prof. Dr. Hasan Eren, Doç. Dr. Muharrem Ergin, Tahir Nejat
Gencan, Prof. Dr. Macit Gökberk, Enver Naci Gökşen, Orhan Şaik
Gökyay, Prof. Dr. Vecihe Hatiboğlu, Uluğ İğdemir, Agâh Sırrı
Levend, Prof. Dr. Hasibe Mazıoğlu, Prof. Dr. Melâhat Üzgü,
Cahit Öztelli, Prof. Dr. Samim Sinanoğlu, Prof. Dr. Nermi Uygur.

Toplantıda bulunmayanlar : Sabahattin Kudret Aksal, Prof. Dr. Ahmet Ateş,
Behçet Kemal Çağlar, Orhan Hançerlioğlu, Prof. Dr. Fahir İz,
Samim Kocagöz, Prof. Dr. İsmet Sungurbey, Haldun Taner, Dr.
Mehmet Tuğrul, Ord. Prof. Suut Kemal Yetkin.

Özrünü bildirenler: Sabahattin Kudret Aksal, Orhan Hançerlioğlu, Prof. Dr.
Fahir İz, Samim Kocagöz, Haldun Taner, Dr. Mehmet Tuğrul.

Başkan : Agâh Sırrı Levend

İkinci Başkan : Ord. Prof. Dr. İlhami Civaoğlu.

Başkan : Ağâh Sarrı Levend

Çoğunluk olduğu görüldüğünden Başkan Ağâh Sarrı Levend toplantıyı açtı.

Yönetim Kurulu'nun 7-9 şubat 1964 günlü geçen toplantısının tutanak özeti okunarak kabul edildi.

Bundan sonra gündemin ikinci maddesine geçildi.

Genel Yazman Ömer Asım Aksoy, raporunu okudu:

1- Gramer Kolu'nda çalışmakta olan Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi mezunlarından Oya Kaynak'ın 15 şubat 1964'te kendi isteği ile görevinden ayrıldığına bilgi edinildi.

2- Devlet Meteoroloji Genel Müdürlüğü memurlarından Ahmet Bayaz'ın kaleme ve yönetim işlerinde çalıştırılmak üzere 1000.- lira aylıklı işyar kadrosuna 600 lira aylık ve % 15 zammıyla atanması onandı.

3- Ankara Cumhuriyet Lisesi daktilosu Nermin Sarıoğlu'nun 700 lira aylıklı işyar kadrosuna 600 lira aylık ve % 15 zammıyla atanması onandı.

4- Kurum'un başodacısı Mehmet Bayındır, nisan 1964'te kendi isteğiyle görevinden ayrılmasıyla, gerekli tazminatının ödenmesi onandı.

5- Açık odacılığa Ali Karanfil'in 1 mayıs 1964'den başlamak üzere 350 lira aylık ve % 35 zammıyla atanması onandı.

6- Bir süre denemek üzere 300 lira aylıkla işe alınmış olan gece bekçisi Ali Rıza Altinkülâh'ın görevini 1,5 yıldan beri memnurluk verici bir düzgünlükle yaptığı görüldüğünden 1 mayıs 1964'den başlamak üzere 350 lira aylık ve % 35 zammıyla atanması onandı.

7- Kurum binası cephesinin projektörle ışıklandırıldığı, kitaplığın ve bu kattaki odaların elektriklerinin floresana çevirildiği, binanın önüne çim ve çimin etrafına parmaklık yaptırıldığı, salona konuşma kürsüsü yaptırılmak üzere uzmanlarından teklifler alındığı ve genel dekorasyon işi üzerinde durulduğu öğrenildi.

8- Zafer Gazetesi'nde Dil Kurumu aleyhine çıkan iki yazı ve bunlara verilecek cevap üzerine bilgi edinildi.

9- Prof. Reşat İzbirak'ın hazırladığı ve kendi hesabına bastırıldığı Coğrafya Terimleri Sözlüğü'nün Kurum'un amacına uygun olması ve Kurum'u 40-50 bin lira harcıyarak bir Coğrafya Sözlüğü hazırlamaktan kurtarması dolayısıyla bu kitaptan 4.500 lira tutarında 100 tane satın alınmış olduğu öğrenildi. İşlem onandı.

10- Şinasi Tekin'in "Eski Türkçe El Kitabı" adlı eserinin telif ücreti ile basım giderlerinin 45.000 lira olarak hesab edildiği bildirildi.

11- İmlâ Kılavuzu üzerinde gereken düzeltmeleri yapmakla görevlendirilmiş olan Gramer Kolu ile Yürütme Kurulu'nun yaptığı açıklamalar dinlenerek onandı.

12- Dil çalışmalarımıza sürekli yardımda bulunan aşağıda adları yazılı dil severlerin yardımcı üyeliğe alınmaları onandı.

Ahmet Nusret Ünal, Ali Onur, Ali Göreci, Ali Osman Demirci, A. Refik Soydan, Aslan Ergüç, Ataullah Terzibaşı, Azmi Alkan, Azmi Yılmaz, Celâl Akın, Celâl Tontu, Cemal Tosun, Emin Apa, Emin Sevinç, Enver Sipahi-oğlu, Ercan Eyüboğlu, Erdoğan Öztürk, Eşref Ertekin, Eyüp Bozkurt, Fatma Sarıhan, Feyzullah Demircan, Gülalî Zülâl Aydınoglu, Halil İbrahim Coşkun, Hamdi Urgancıoğlu, Hasan Öztürk, Hasan Yeğin, Haydar Aydoğdu, Hayriye Gülsoy, Hüsamettin Karakılıç, Hüseyin Ayar, Hüseyin Kırıcı, İbrahim Akyürek, İbrahim Yıldırım, Eyüp Sabri Çingir, L. Sami Akalın, Mahmut Güç, Mazhar Kükey, Memet Acamı, Murat Kement, Mustafa Eladağ, Nazım Dursun, Nazmi Barutçu, Osman Küçük Mustafa, Osman Şevki Olgun, Ömer Günduru, Ömer Hikmet Karahasanoğlu,

Ömer Örtlek, Ömer Turhan, Ömer Ünal, Ramazan Yılmaz, Salih Saben, Sami Gürel, Seyfettin Ermişoğlu, Sıtkı Altınar, Süleyman Aksoyalp, Şerafettin Gökcalp, Şükrü Kaya Atalar, Yakup Kızıker, Yaşar Aydın, Yaşar GÖker, Rifat Çökçen, Yaşar Kütük, Yılmaz Elmas, Zeki Sarıkan, Ayla Satın, Halil Uğuroğ Barlas, Necmi Onur, Faruk Dalgıç, Tekin İstün.

13- Yönetim Kurulu'nun geçen toplantısı ile bu toplantısı arasında Orta Öğretim ve meslekî öğretimden 1230 okulun kitaplıklarına 32.410, başka kurum ve kişilere 8655 kitap armağan edilmiş olduğu öğrenilerek işlem onandı.

14- Son yıllarda kolların çalışmaları, hesap, yayın ve ayniyat işleri genişlemiş, bundan dolayı Kurum binasının kiraya verilen katına da gerekseme duyulmuş olduğundan, durumun kiracıya bildirilmesi ve kira süresinin bitiminden önce çıkmak isterlerse kendilerine kolaylık gösterilmesi uygun görüldü.

15- Genel Yazmanlık raporunun tümü oya sunularak kabul edildi.

16- Sayman Uluğ İğdemir Saymanlık raporunu okudu :
Oya sunularak kabul edildi.

17- Denetçi Mehmet Salihoğlu'nun ambar ve demirbaşla ilgili olan ve işlemlerin düzgün olduğunu bildiren raporu okundu.

18- Cemal Süreya'nın hesap işleriyle ilgili raporu okundu. Raporda sözü edilen konulara Sayman Uluğ İğdemir řu cevapları verdi :

a) Paramızın hepsini Merkez Bankası'na yatırmak Kurum'un zararınadır. Hişbir Kurum bu yola gitmemektedir. Biz de hükümetten alacağımız 75.000 lirayı Merkez Bankası'na yatırmakla yetinelim,

b) Fazla yolluk aldıkları ileri sürülen Yönetim Kurulu üyelerine verilen yolluk usulsüz değildir. Ancak makbuzlarının doğru yazılmadığı anlaşılmıştır. Makbuzların düzeltilmesi gerekir,

c) Açıktan kimseye para verilmemiştir. Denetçi bunda yanılmıştır.

19- Denetçi Muzaffer Egesoy'un blançoynu inceleyen raporu okundu. Sayman'ın rapor üzerindeki tamamlayıcı açıklamaları dinlendi. Egesoy'a güzel raporundan ve denetçi ödeneğini almamasından dolayı teşekkür edilmesine karar verildi.

20- Denetçilerin raporları üzerine Sayman Üye'nin verdiği cevaplar oya sunulurak kabul edildi.

Öğleden sonra saat 15.30 da toplanmak üzere oturuma son verildi.

Türk Dil Kurumu
16-18 mayıs 1964 günlü
Yönetim Kurulu Tutanak
Özeti
16 mayıs 1964
Birinci Birleşim
İkinci Oturum
cumartesi saat 15.30

Toplantıda bulunanlar: **Mr.** Mehmet Ali Ağakay, Doç. Dr. Bedia Akarsu, Ömer Asım Aksoy, İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu, Salâh Bırsel, Prof. Dr. Sadettin Buluç, Ord. Prof. İlhami Cıvaoğlu, Fazıl Hisnü Dağlarca, Hikmet Dizdaroğlu, Baha Dürder, Prof. Dr. Hasan Eren, Doç. Dr. Maharrem Ergin, Tahir Nejat Gençan, Prof. Dr. Macit Gökberk, Enver Naci Gökşen, Orhan Şaik Gökyay, Prof. Dr. Vecihe Hatiboğlu, Uluğ İğdemir, Agâh Sırrı Levend, Prof. Dr. Hasibe Mazıoğlu, Prof. Dr. Melâhat Özgü, Cahit Öztelli, Prof. Dr. Nermi Uygur,

Toplantıda bulunmayanlar : Sabahattin Kudret Aksal, Prof. Dr. Ahmet Ataş, Prof. Dr. Selâhattin Batu, Behçet Kemal Çağlar, Orhan Hançerlioğlu, Prof. Dr. Fahir İz, Samim Kocagöz, Prof. Dr. Samim Sinanoğlu, Prof. Dr. İsmet Sungurbey, Haldun Taner, Dr. Mehmet Tuğrul, Ord. Prof. Dr. Suut Kemal Yetkin.

Özrünü bildirenler : Sabahattin Kudret Aksal, Orhan Hançerlioğlu, Prof. Dr. Fahir İz, Samim Kocagöz, Haldun Taner, Dr. Mehmet Tuğrul.

Başkan : Agâh Sırrı Levend

İkinci Başkan : Ord. Prof. İlhami Cıvaoğlu.

Başkan Ağâh Sırrı Levend çoğunluk olduğunu bildirerek oturumu açtı.

21- Genel Yazman Kurultaya sunulan tizük tasarısının, tartışmaya yol açabilecek maddeleri üzerinde açıklamalarda bulundu. Konu üzerinde Yönetim Kurulu üyeleri düşüncelerini bildirdiler. Görüşme sonunda Aksoy, Ergin, Cıvaoğlu, Dizdaroğlu, Önder, Çağlar ve Hançerlioğlu'nun sözcü olarak Kurultayda gereken maddeleri savunmaları uygun görüldü.

22- Kurultay gündemi okunarak kabul edildi.

23- Derleme-Tarama Kolu Başkan vekili Ömer Asım Aksoy raporunu okudu.

Oya sunularak kabul edildi.

24- Gramer Kolu Başkanı Vecihe Hatiboğlu kol raporunu okudu :

İmlâ Kılavuzu üzerine açıklamalarda bulundu. Bu açıklamalara göre :

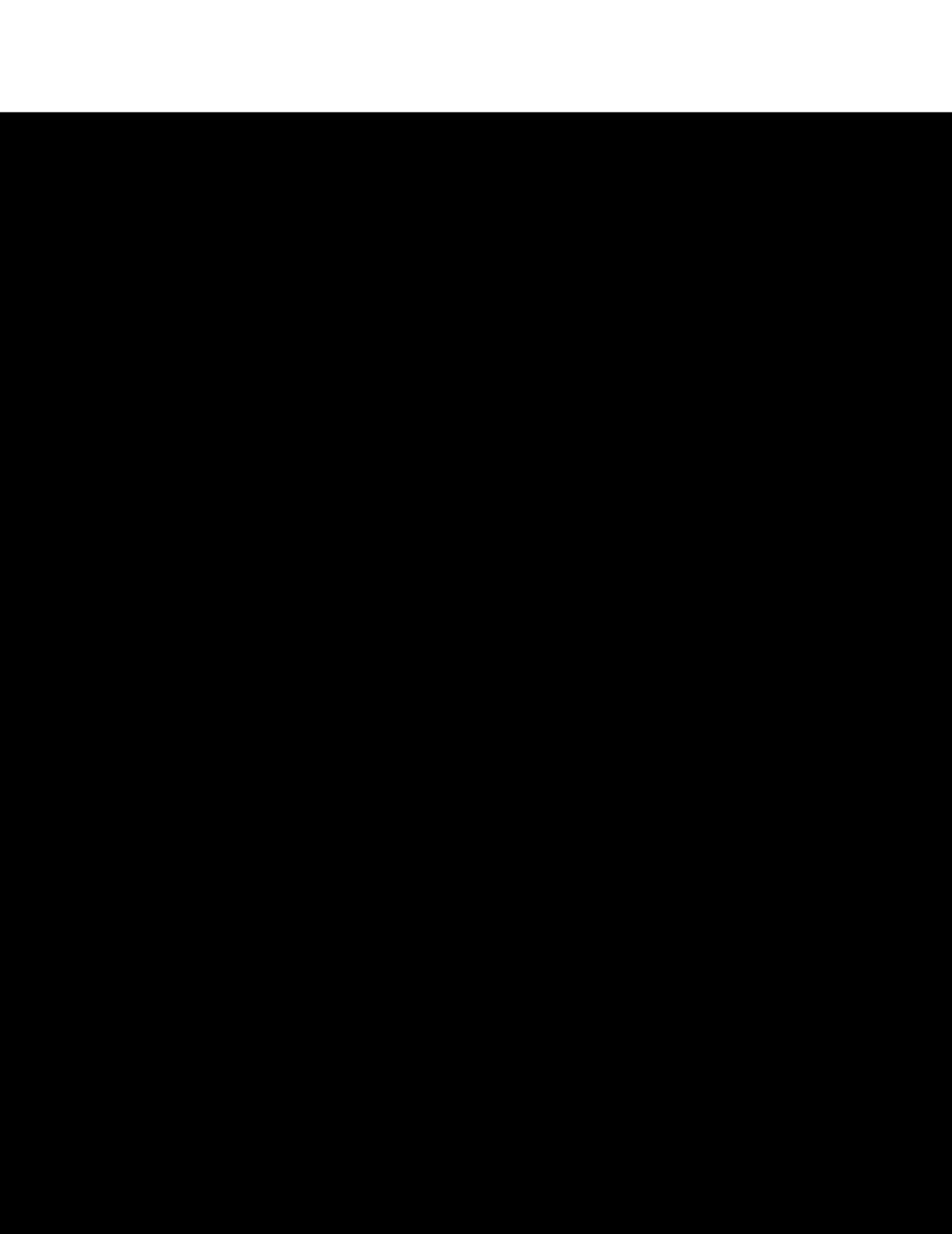
a) Eski İmlâ Kılavuzu üzerinde yapılan değiştirmeler uygun görüldü.

b) Eserin Yeni İmlâ Kılavuzu diye adlandırılması kabul edildi.

c) Spor, tren gibi kelimelerin Türkçe Sözlük'te sipor, tiren imlâleriyle de gösterilip açıklama için spor, tren maddelerine gönderilmesi uygun görülmedi.

ç) Gramer Kolu raporu oya sunularak kabul edildi.

17.5.1964 günü saat 10.00 da toplanmak üzere oturuma son verildi.

Türk Dil Kurumu
16-18 Mayıs 1964 günlü
Yönetim Kurulu Tutanak
Özeti

17 Mayıs 1964
İkinci Birleşim
Birinci Oturum
pazar saat 10.00

Toplantıda bulunanlar : Dr. Mehmet Ali Ağakay, Doç. Dr. Bedia Akarsu, Ömer Asım Aksoy, İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu, Prof. Dr. Selâhattin Batu, Salâh Birsal, Prof. Dr. Sadettin Buluç, Ord. Prof. İlhami Cıvaoğlu, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Hikmet Dizdaroğlu, Baha Dürder, Prof. Dr. Hasan Eren, Doç. Dr. Muharrem Ergin, Tahir Nejat Gençan, Prof. Dr. Macit Gökberk, Enver Naci Gökşen, Orhan Şaik Gökçay, Prof. Dr. Vecihe Hatiboğlu, Uluğ İğdemir, Ağâh Sırrı Levend, Prof. Dr. Hasibe Mazoğlu, Prof. Dr. Melâhat Özgü, Cahit Öztelli, Prof. Dr. Samim Sinanoğlu, Prof. Dr. Nermi Uygur.

Toplantıda bulunmayanlar : Sabahattin Kudret Aksal, Prof. Dr. Ahmet Ateş, Behçet Kemal Çağlar, Orhan Hançerlioğlu, Prof. Dr. Fahir İz, Samim Koçagöz, Prof. Dr. İsmet Sungurbey, Haldun Taner, Dr. Mehmet Tuğrul, Ord. Prof. Suut Kemal Yetkin.

Özrünü bildirenler : Sabahattin Kudret Aksal, Orhan Hançerlioğlu, Prof. Dr. Fahir İz, Samim Koçagöz, Haldun Taner, Dr. Mehmet Tuğrul.

Başkan : Ağâh Sırrı Levend

İkinci Başkan : Ord. Prof. İlhami Cıvaoğlu.

Başkan Ağâh Sırrı Levend çoğunluk olduğunu bildirerek oturumu açtı.

25- Terim Kolu Başkanı Dizdaroğlu, kol raporunu okudu.

Reşat İzbirak'ın bastırıldığı Coğrafya Terimleri Sözlüğü Esenkovanın hazırlamayı vadettiği Spor Terimleri Sözlüğü ve Haldun Taner'in üzerinde çalıştığı Tiyatro Terimleri Sözlüğü hakkında açıklamalarda bulundu. Yeni bir Coğrafya Terimleri Sözlüğü hazırlanmasına gereklik kalmadığı düşüncesi üzerinde birleşildi ve kol raporu oya sunulurak kabul edildi.

26- Sözlük Kolu Başkanı Öztelli kol raporunu okudu :

a) Çağatayca Sözlüğün Türk Kültürü Araştırma Enstitüsünce hazırlanmakta olması dolayısıyla Dil Kurumunca hazırlanmasından vazgeçildiği belirtildi.

b) Türkçe Sözlük ve Yeni Türkçe Sözlük çalışmalarının bugünkü durumu üzerinde bilgi verildi.

c) Etimoloji Sözlüğü'nün telif ücreti üzerinde Yürütme Kurulunca inceleme yapılarak sonucunun Yönetim Kurulu'na getirilmesi uygun görüldü.

ç) "Büyük Türkçe Sözlük" için kurulan özel komisyonun raporu okunarak üzerinde çeşitli düşünceler ileri sürüldü. Fazıl Hüsnü Dağlarca "böyle bir karar alınmamıştır. Komisyon böyle bir karar verilmiş gibi davranarak raporunu hazırlamıştır, bu Sözlüğe lüzum yoktur ve bu tip sözlüğü Kurum hazırlayamaz" dedi. Sonunda bu raporun Yürütme Kurulunca incelenmesi ve konu üzerinde ayrıntılı bir rapor hazırlaması kabul edildi.

d) Sözlük Kolu raporu oya sunulurak kabul edildi.

Öğleden sonra saat 15.00'te toplanmak üzere oturuma son verildi.

Türk Dil Kurumu

16-18 Mayıs 1964 günlü

Yönetim Kurulu Tutanak

Özeti

17 Mayıs 1964

İkinci Birleşim

İkinci Oturum

pazar saat 15.00

Toplantıda bulunanlar : Dr. Mehmet Ali Ağakay, Doç. Dr. Bedi Akarsu, Ömer Asım Aksoy, İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu, Salâh Birsal, Prof. Dr. Sadettin Buluç, Ord. Prof. İlhami Cıvaoğlu, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Baha Dürder, Prof. Dr. Hasan Eren, Doç. Dr. Muharrem Ergin, Tahir Nejat Gencan, Prof. Dr. Macit Gökberk, Enver Naci Gökşen, Orhan Şaik Gökyay, Prof. Dr. Vecihe Hatiboğlu, Uluğ İğdemir, Ağâh Sırrı Levend, Prof. Dr. Hasibe Mazıoğlu, Prof. Dr. Melâhat Özgü, Prof. Dr. Samim Sinanoğlu, Prof. Dr. Nermi Uygur.

Toplantıda bulunmayanlar : Sabahattin Kudret Aksal, Prof. Dr. Ahmet Ateş, Prof. Dr. Selâhattin Batu, Behçet Kemal Çağlar, Hikmet Dizdaroğlu, Orhan Hançerlioğlu, Prof. Dr. Fahir İz, Samim Kocagöz, Cahit Öztelli, Prof. Dr. İsmet Sungurbey, Haldun Taner, Dr. Mehmet Tuğrul, Ord. Prof. Suut Kemal Yetkin.

Özrünü bildirenler: Sabahattin Kudret Aksal, Orhan Hançerlioğlu, Prof. Dr. Fahir İz, Samim Kocagöz, Haldun Taner, Dr. Mehmet Tuğrul.

Başkan : Ağâh Sırrı Levend

İkinci Başkan: Ord. Prof. İlhami Cıvaoğlu.

Başkan Ağâh Sırrı Levend çoğunluk olduğunu bildirerek oturumu açtı.

27- Yayın ve Tanıtma Kolu Başkanı Salâh Bırsel raporunu okudu :

a) "Ali Şir Nevai I" adlı eserin Basımevine verildiği ve Tahir Nejat Gençan'ın grameri üzerinde yazarla komisyon arasında düşünce birliği-
ne varıldığı açıklandı.

b) "Konuşma dizisi" metinlerinin konuşarlardan istenerek mümkün
olduğu kadar yayımlanması ve bundan sonraki konuşma konularının daha önce
Kurum'la konuşucu arasında kararlaştırılması uygun görüldü,

Ölümünün 7. yıldönümü dolayısıyla Ataş'ın mezarına gidilmek ve
18.5.1964 günü saat 10'da toplanmak üzere oturuma son verildi.

Türk Dil Kurumu
16-18 mayıs 1964 günlü
Yönetim Kurulu Tutanak
Özeti

18 mayıs 1964
Üçüncü Birleşim
Birinci Oturum
Pazartesi saat 10.00

Toplantıda bulunanlar: Dr. Mehmet Ali Aşakay, Doç. Dr. Bedîa Akarsu,
Ömer Asım Aksoy, İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu, Salâh Birsâl,
Prof. Dr. Sadettin Buluç, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Hikmet Dizdaroğlu,
Baha Dürder, Doç. Dr. Muharrem Ergin, Tahir Nejat Gencan, Prof.
Dr. Macit Gökberk, Enver Naci Gökşen, Orhan Şaik Gökyay, Prof.
Dr. Vecihe Hatiboğlu, Uluğ İğdemir, Agâh Sırrı Levend, Cahit
Üztelli, Prof. Dr. Samim Sinanoğlu, Prof. Dr. Nermi Uygur.

Toplantıda bulunmayanlar : Sabahattin Kudret Aksal, Prof. Dr. Ahmet Ateş,
Prof. Dr. Selâhattin Batu, Ord. Prof. İhrami Cıvaçoğlu, Behçet
Kemal Çağlar, Prof. Dr. Hasan Eren, Orhan Hançerlioğlu, Prof.
Dr. Fahir İz, Samim Kocagöz, Prof. Dr. Hasibe Mazıoğlu, Prof. Dr.
Melâhat Üzgü, Prof. Dr. İsmet Sungurbey, Halâun Taner, Dr.
Mehmet Tuğrul, Ord. Prof. Suut Kemal Yetkin.

Özrünü bildirenler : Sabahattin Kudret Aksal, Orhan Hançerlioğlu, Prof.
Dr. Fahir İz, Samim Kocagöz, Halâun Taner, Dr. Mehmet Tuğrul.

Başkan : Agâh Sırrı Levend

İkinci Başkan :

Başkan Ağâh Sırrı Levend çoğunluk olduğunu bildirerek oturumu açtı.

Yayın ve Tanıtma Kolu raporunun görüşülmesine devam edildi.

c) Şinasi Tekin'in "Eski Türkçe Elkitabı" adlı eserinin basım işi ve giderleri üzerinde görüşüldü. Eser hakkında verilen rapora uyularak fazla metinlerin eserden çıkarılmasına ve telif ücreti olarak incelemeler için sayfa başına 20, metinler için sayfa başına 10 lira verilmesine ve eserin bastırılmasına karar verildi.

ç) Yürütme Kurulu'nun yaptığı incelemeye göre Fundamenta'nın Türkçeye çevrilmesi ve basılması 175.000 liraya mal olacaktır. Konu üzerinde söz alan üyeler Türk Fundamentası hazırlanmasının daha uygun olacağını belirttiklerinden bu düşüncenin geliştirilmesi uygun görüldü.

d) Yayın ve Tanıtma Kolu raporu oya sunulurken kabul edildi.

28- Mehmet Tuğrul'un basılması dileğiyle Yönetim Kurulu'na sunduğu "Mahmut Gazi Köyünün Halk Edebiyatı I" adlı eseri üzerinde görüşüldü. İleri sürülen çeşitli düşünceler sonunda dil incelemeleri yetersiz olduğundan eserin Kurumca bastırılmamasına ve yazar isterse eserinden bir nüshasının 1000.- lira karşılığında satın alınıp kitaplığımıza konulmasına karar verildi.

29- Nurettin Koç'un basılması dileğinde bulunduğu "Farsçaya geçmiş Türkçe Sözcükler" adlı eser üzerinde görüşüldü. Eserin önce Başuzmanca bir rapora bağlanması ondan sonra Prof. Ahmet Ateş, Orhan Şaik Gökyay ve Prof. Vecihe Hatiboğlu'ndan kurulacak bir komisyonda incelenmesi ve sonucunun Yönetim Kuruluna getirilmesi kararlaştırıldı.

30- Şemsettin Sami hakkında bir inceleme hazırlamakta olan Hikmet Turhan Dağlıoğlu'na bir mektup yazılarak eser 15 hazirana kadar gönderilmeyecekse başkasına hazırlatılacağına bildirilmesine karar verildi.

Azakay

Azakay

Batu

Batu

Dürder

Dürder

Gökşen

Gökşen

İz

İz

Öztelli

Öztelli

Aksal

Aksal

Birsel

Birsel

Ergin

Ergin

Gökyay

Gökyay

Levend

Levend

Taner

Taner

Aksoy

Aksoy

Buluç

Buluç

Gencan

Gencan

Hatiboğlu

Hatiboğlu

Mazıoğlu

Mazıoğlu

Tuğrul

Tuğrul

Ateş

Ateş

Dizdaroğlu

Dizdaroğlu

Gökberk

Gökberk

İğdemir

İğdemir

Özgül

Özgül